

ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА
TRIBUNAL DE CUENTAS EUROPEO
EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET
EUROPÄISCHER RECHNUNGSHOF
EUROOPA KONTROLLIKODA
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
EUROPEAN COURT OF AUDITORS
COUR DES COMPTES EUROPÉENNE
CÚIRT INIÚCHÓIRÍ NA HEORPA

CORTE DEI CONTI EUROPEA
EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
EUROPOS AUDITO RŪMAI

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI
EUROPESE REKENKAMER
EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
TRIBUNAL DE CONTAS EUROPEU
CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN

Aruanne
Euroopa Keskpanga eelarveaasta 2010
riskijuhtimise kohta

koos Euroopa Keskpanga vastustega

SISUKORD

	Punkt
Sissejuhatus	1–4
Auditi ulatus ja lähenemisviis	5–6
Auditileiud	7–91
Kas EKP on kasutusele võtnud asjakohase ja tervikliku riskijuhtimisraamistiku?	7–18
Üldine riskijuhtimisraamistik	8–14
EKP riskijuhtimisraamistiku avalikustamine organisatsioonivälistele pooltele	15–18
Kas EKP juhtis oma tegevusriske mõjusalt?	19–66
Tegevusriskide juhtimine	20–39
EKP talitluspidevuse haldamine	40–66
Kas EKP juhtis oma finantsriske mõjusalt?	67–91
Investeeringute ja poliitikatoimingute finantsriskide juhtimisraamistik	69–74
Finantsriskide juhtimise meetoodika	75–83
Finantsriskide juhtimise meetoodika rakendamine	84–88
Finantsriskide aruandluse asjakohasus	89–91
Järeldused ja soovitused	92–100
Kas EKP on kasutusele võtnud asjakohase ja tervikliku riskijuhtimisraamistiku?	92–93
Kas EKP juhtis oma tegevusriske mõjusalt?	94–98
Kas EKP juhtis oma finantsriske mõjusalt?	99–100

LÜHENDID

EKP	Euroopa Keskpang
EKPS	Euroopa Keskpankade Süsteem
GIPS	üldised investeringute tulemuslikkuse standardid
IAS	rahvusvahelised raamatupidamisstandardid
IASB	Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu
IFRS	rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid
VaR	riskiväärtus

SISSEJUHATUS

1. Euroopa Keskpang (EKP) ja kõikide ELi liikmesriikide keskpangad moodustavad koos Euroopa Keskpangade Süsteemi (EKPS). EKPSi esmane eesmärk on hinnastabiilsuse säilitamine. Samuti toetab EKPS liidu üldist majanduspoliitikat, et kaasa aidata liidu eesmärkide saavutamisele¹. EKP täidab oma põhikirjas² sätestatud ülesandeid ning vastutab oma tegevuse ja vahendite haldamise eest.
2. Euroopa Kontrollikoja EKP juhtimise tõhususe audit põhineb EKPSi ja EKP põhikirja sisaldava protokolli artikli 27 lõikel 2³. 2010. aasta audit hõlmab EKP riskijuhtimisprotseduure ja süsteeme ning nende rakendamist.
3. EKP otsuseid tegevateks organiteks on EKP nõukogu ja juhatus⁴. Juhatus teostab rahapoliitikat kooskõlas EKP nõukogu suuniste ja otsustega⁵ ning vastutab EKP jooksva töö ja ressursside juhtimise eest. EKP juhatus vastutab ka EKP riskijuhtimise eest.
4. EKPs on riskijuhtimiseks kaks eri raamistikku. Tegevusriskide juhtimise üksuse⁶ vastutusvaldkonda kuuluvad kõik tegevusriskid (vt 22. joonealune märkus), sealhulgas talitluspidevus. Riskijuhtimisosakond tegeleb finantsriskide

¹ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõige 1.

² EKPSi ja EKP põhikiri on lisatud protokollina Euroopa Liidu toimimise lepingule.

³ EKPSi ja EKP põhikirja käsitleva protokolli artikli 27 lõikes 2 on sätestatud: „Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 sätteid kohaldatakse ainult EKP juhtimise efektiivsuse kontrollimiseks”.

⁴ EKPSi ja EKP põhikirja käsitleva protokolli artikli 9 lõige 3. EKP nõukogu koosneb EKP juhatuse kuuest liikmest ja nende riikide keskpangade juhatajatest, mille rahaühik on euro. Juhatusse kuuluvad president, asepresident ja neli liiget.

⁵ EKPSi ja EKP põhikirja käsitleva protokolli artikli 12 lõige 1.

⁶ Tegevusriskide juhtimine hõlmab EKP tegevusega seotud riske, sealhulgas EKPS/Eurosüsteemi protsesside ja projektidega seonduvaid riske.

juhtimisega (vt punkt 70), mis hõlmab ka EKP investeerimistegevust ja laenutehinguid.

AUDITI ULATUS JA LÄHENEMISVIIS

5. Kontrollikoja eelarveaasta 2010 auditi eesmärk oli hinnata EKP tegevus- ja finantsriskide juhtimise raamistikku⁷. EKP riskijuhtimise hindamiseks esitati järgmised peamised auditiküsimused:

- Kas EKP on kasutusele võtnud asjakohase ja tervikliku riskijuhtimisraamistiku?
- Kas EKP juhtis oma tegevusriske mõjusalt?
- Kas EKP juhtis oma finantsriske mõjusalt?

6. EKP riskijuhtimise audit⁸ sisaldas järgmisi osi:

- a) EKP üldise riskijuhtimisraamistiku ülevaatamine, samuti tutvumine teiste sarnaste rahvusvaheliste organisatsioonide riskijuhtimise heade tavadega⁹;
- b) operatsiooniriskide juhtimisraamistiku ülevaatamine ja kuue valitud tegevusharu (peadirektoraadi) kontrollimine, et hinnata riskijuhtimisraamistiku rakendamist. Valik põhines järgneval: i) oluliste tegevusriskide katmise tagamine, ii) EKP nii põhi- kui kõrvaltegevuse katmine ja iii) horisontaalsete riskide juhtimist nõudvate tegevuste katmine.

⁷ Kriteeriumid, mille põhjal kontrollikoda EKP tegevus- ja finantsriskide juhtimise raamistikku hindas, on esitatud käesolevas dokumendis kursiivis. Kui pole märgitud teisiti, on tegemist kontrollikoja kriteeriumidega.

⁸ Auditi ulatus ei hõlmanud riskijuhtimist Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) tasandil.

⁹ Tutvumiskülastus tehti järgmistesse pankadesse: Federal Reserve Bank of New York ja Bank of Canada. Küsimustik saadeti järgmistesse pankadesse: Federal Reserve Bank of New York, Bank of Canada ja Šveitsi Keskpank.

Välja valiti järgmised peadirektoraadid: turutehingud, maksesüsteemid, statistika, haldus, infosüsteemid ja avalikud suhted;

- c) finantsriskide juhtimisraamistiku ülevaatamine ja põhjalik kontroll, mis hõlmas personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraadi riskijuhtimisosakonda ning turutehingute peadirektoraadi turutehingute süsteemide osakonda, finantsoperatsioonide osakonda ja investeringute osakonda. EKP riskijuhtimismetoodika ja selle rakendamise hindamisel saadi tehnilist abi firma *Ernst and Young, Luxembourg* finantsriskide valdkonna ekspertidest koosnevalt meeskonnalt.

AUDITILEIUD

Kas EKP on kasutusele võtnud asjakohase ja tervikliku riskijuhtimisraamistiku?

7. EKP on väljendanud soovi rakendada riskijuhtimisel parimat tava: „Euroopa Keskpank on algusest peale pööranud erilist tähelepanu riskijuhtimisele. EKP on oma asutamisest peale püüdnud järgida kõrgeimaid juhtimisstandardeid, korraldades oma riskijuhtimistegevust institutsiooni siseselt ja rakendades selleks tipptasemel vahendeid”¹⁰.

Üldine riskijuhtimisraamistik

8. „*Tugev, kogu institutsiooni hõlmav riskikultuur on üks mõjusa riskijuhtimise peamisi elemente. Üks sellise riskikultuuri loomise põhieeldusi on tervikliku (kõiki riskiliike, tegevussuundi ja nendega seotud riske hõlmava) ja sõltumatu riskijuhtimisfunktsiooni loomine, mis alluks otse riskijuhile või kõrgemale*

¹⁰ José Manuel González-Páramo, EKP juhatuse liige, Ulrich Bindseil ja Evangelos Tabakis, *Risk Management for Central Banks and Other Public Investors*, Cambridge University Press 2009.

juhtkonnale, kui riskijuhti ei ole ametisse nimetatud, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet¹¹.

9. EKPd vastutab iga organisatsiooniüksus¹² oma riskide juhtimise ja kontrolli tegemise eest. Riskide juhtimisel aitab organisatsiooniüksusi kaks funktsiooni/osakonda:

- tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsiooni¹³ ülesandeks on meetodika väljatöötamine, kõigi tegevusriskiga seotud tegevuste koordineerimine ja tegevusharude ennetav nõustamine¹⁴;
- riskijuhtimisosakond tegeleb finantsriskidega¹⁵. Osakond vastutab riskijuhtimispoliitika ja -menetluste kavandamise ja organisatsioonilise toe andmise eest kõigi finantsturgude tehingute puhul, mida teeb EKP või eurosüsteem EKP nimel. Osakond jaguneb kaheks üksuseks: riskianalüüs ja riskistrateegia.

10. Juhatuse otsustusprotsessi toetamiseks on moodustatud mitu komiteed, mis tegelevad riskijuhtimise eri aspektidega, sealhulgas tegevusriskide komitee, investeringute komitee, varade ja kohustuste komitee ja laenukomitee.

¹¹ „High level principles for risk management”, Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee, veebruar 2010 (kontrollikoja kursiiv, originaalteksti paksus kirjas tekst on esitatud harilikus kirjas).

¹² Üksus, osakond, direktoraat või peadirektoraat.

¹³ Osa personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraadist.

¹⁴ Tegevusriskide juhtimise funktsioon toimib ka tegevusriskide komitee sekretariaadina.

¹⁵ Riskijuhtimisosakond kuulub administratiivselt personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraadi alla, kuid annab oma tegevusest aru otse finantsriskide juhtimise eest vastutavale juhatuse liikmele.

11. Toimib terviklik organisatsioonistruktuur selgete rolli- ning ülesannete jaotustega. Finants- ja tegevusriskide juhtimine on EKPs aga selgelt üksteisest eraldatud, mis suurendab võimalust, et panka kui tervikut ohustavatest riskidest ei pruugi olla piisavat ülevaadet.

12. Juhatuse ja kahe riskijuhtimisosakonna vahel puudub sõltumatu eraldiseisev üksus, nagu riskijuht või üldine riskijuhtimiskomitee. Auditi toimumise ajal oli riskijuhtimise eest vastutaval juhatuse liikmel ka mitmeid muid vastutusvaldkondi, riskijuht saaks aga keskenduda üksnes riskijuhtimisele.

13. Lisaks suurendab hierarhiliselt sõltumatu riskijuhtimisüksuse puudumine ohtu, et riskijuhtimisele, nt personali eraldamisele riskijuhtimisülesannete tarbeks, ei pöörata piisavat tähelepanu, kuna nende küsimuste üle otsustab personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraat.

14. Tutvumine teiste sarnaste rahvusvaheliste organisatsioonide heade tavadega näitas, et Bank of Canada on kasutusele võtnud integreeritud riskijuhtimisraamistiku, mis hõlmab riskijuhti ja riskijuhtimise tööühma. Mõlema ülesanne on koostada panga terviklik riskiprofiil, mis sisaldab äri-, tegevus- ja finantsriske, nagu kirjeldatakse **1. selgituses**. Panga riskijuhtimisraamistik on täiel määral kaasatud panga strateegilise planeerimise, eelarvestamise ja aasta lõpus toimuva tulemuslikkuse hindamise protsessidesse.

1. selgitus – Integreeritud riskijuhtimise näide – Bank of Canada

Riskijuhi ülesanded on järgmised:

- integreeritud riskijuhtimise poliitikaarendus- ja täiustamisprotsessi juhtimine; kooskõlastamine juhtkonnaga;
- teiste kõrgema juhtkonna liikmete riskijuhtimisalane nõustamine, riskijuhtimise tööühma juhtimine;
- vahendite haldamise komitee alla kuuluva riskikomitee juhtimine koos rahandusministeeriumiga.

Riskijuhtimise töörühma ülesanded on järgmised:

- panga riskialase enesehindamise täieliku ajakohastamise lihtsustamine, aasta ja poolaasta riskijuhtimisaruande koostamine;
- koosolekute pidamine 3–4 korda aastas, et üle vaadata panga riskiprofiil ja osaleda riskijuhtimiselastest algatustes koos vastava funktsiooniga.

EKP riskijuhtimisraamistiku avalikustamine organisatsiooniväliste pooltele

15. *Organisatsiooniväliste pooltele tuleks võimaldada EKP riskijuhtimise lähenemisviisiga piisavalt tutvuda, et neil oleks võimalik seda hinnata.*

16. EKP avaldab igal aastal aastaaruande, mis sisaldab ka raamatupidamise aastaaruannet ja selle lisasid¹⁶. Raamatupidamise aastaaruandes riskijuhtimise kohta esitatav teave on küllaltki piiratud ning EKP riskijuhtimispõhimõtteid ja arvandmeid käsitlev teave ei ole avalikult kättesaadav (välja arvatud konsolideeritud riskiväärtuse (VaR)¹⁷ näitaja. EKP aastaaruandes käsitletakse lühidalt mõningaid riskijuhtimisteesmasid, kuid ei anta ülevaadet organisatsiooni riskijuhtimisprotsessist, riskidest, mis organisatsiooni ohustavad, ega riskijuhtimise lähenemisviisist.

¹⁶ EKP rakendab enda aruandlusraamistikku, mis on sätestatud otsusega EKP/2006/17 EKP raamatupidamise aastaaruande kohta, nagu seda on viimati muudetud.

¹⁷ Riskiväärtus on laialdaselt kasutatav riskihindamismeetod teatava finantsvarade portfelli väärtuse vähenemise riski mõõtmiseks. Konkreetse portfelli, tõenäosuse ja ajaperioodi puhul määratletakse riskiväärtus läviväärtusena, mis näitab, kui tõenäoline on, et antud portfelli turuhinna väärtuse vähenemine ületab mainitud väärtuse teatud ajaperioodi vältel, eeldades, et turusituatsioon on normaalne ja portfelliga kauplemist ei toimu (Teosest: *Value at Risk: The New Benchmark for Managing Financial Risk* (3. väljaanne), Philippe Jorion, McGraw-Hill Professional, 2006).

17. Organisatsiooni aruandluse parim tava näeb ette rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS)¹⁸ kasutamist. IFRS 7, „Finantsinstrumentide esitamine”, käsitleb nende riskide esitamist, mis organisatsiooni raamatupidamisaruandluse koostamisel ohustavad, kuid EKP ei ole mainitud standardit järginud.

18. Muud rahvusvahelised või riiklikud tsentraalsed pangaasutused, nagu Rahvusvaheliste Arvelduste Pank ja Bank of Canada, avaldavad oma raamatupidamise aastaaruannetes riskijuhtimist puudutavat teavet, ehkki üks neist ei kasuta oma aruandluses IFRSi (vt **2. selgitus**).

¹⁸ Rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid on põhimõtetele tuginevad standardid, tõlgendused ja raamistik, mille on vastu võtnud Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu ja mida varem tunti rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditena (IAS). 2001. aasta veebruaris esitas Euroopa Komisjon määruse ettepaneku, mille kohaselt tuli kõigil reguleeritud turul noteeritud ELi äriühingutel, sealhulgas pankadel ja kindlustusettevõtetel, hiljemalt 2005. aastal esitada aruandlus konsolideeritud vormis vastavalt IASile. ELi liikmesriikidele anti võimalus laiendada nõuet ka noteerimata äriühingutele ja muude äriühingute aruandlusele. IASi Euroopa Liidus kasutuselevõtmise järelevalveks nähti ette ELi heakskiidumehhanism nii poliitilisel kui tehnilisel tasemel.

2. selgitus – Näiteid riskijuhtimisalase teabe avaldamise viisidest		
Organisatsioon	Riskijuhtimisega seotud teabe avaldamine raamatupidamise aastaaruandes	Finantsaruandluse raamistik
Rahvusvaheliste Arvelduste Pank	Raamatupidamise aastaaruandes käsitletakse panka ohustavaid riske ja riskijuhtimise lähenemisviisi ning korraldust, samuti antakse põhjalik ülevaade krediidiriskist, tururiskist, likviidsusriskist ja tegevusriskist.	Panga põhikirjaga sätestatud spetsiaalne finantsaruandluse raamistik
Bank of Canada	Raamatupidamise aastaaruandes käsitletakse riskijuhtimise protsessi ja struktuuri, finantsrisi juhi rolli ja panka ohustavat finantsrisi ning antakse põhjalik ülevaade krediidiriskist, tururiskist ja likviidsusriskist.	IFRS ¹⁹

Kas EKP juhtis oma tegevusriske mõjusalt?

19. EKP tegevusriskide juhtimisraamistikku kuulub ka talitluspidevuse tagamine ning mõlemad on organisatsiooni üldjuhtimise tähtsad koostisosad²⁰.

Tegevusriskide juhtimine

20. Mõjus tegevusriskide juhtimisraamistik hõlmab selget strateegiat ning järelevalvet juhatuse ja kõrgema juhtkonna poolt, kindlaid tegevusriskide juhtimis- ja sisekontrollitavasid (sealhulgas selgesti määratletud vastutusalasid ja ülesannete lahusust) ning mõjusat sisearuandlust.

¹⁹ Kuni 31. detsembrini 2010 põhines Bank of Canada aruandlus Kanada üldtunnustatud arvestus- ja aruandluspõhimõtetel. Riskijuhtimisalane teave esitati siiski IFRSga võrreldavatel alustel. Alates 1. jaanuarist 2011 esitab Bank of Canada oma aruandluse vastavalt IFRSle.

²⁰ „Business Practice Handbook”, 26. peatükk.

21. EKP tegevusriskide juhtimise hindamiseks vaatas kontrollikoda üle:

- EKPs kehtestatud tegevusriskide juhtimise põhimõtted;
- tegevusriskide juhtimise organisatsioonilise ülesehituse ja vastutusalad;
- tegevusriskide juhtimise seose strateegilise ja finantsplaneerimisega (aasta eelarvetsükliga);
- riskide kindlaksmääramise, hindamise ja maandamise, aruandluse, järelvalve ja järelkontrolli nii tegevusharude kaupa kui tsentraalselt.

Tegevusriskide juhtimise põhimõtted

22. Tegevusriskide juhtimise põhimõtted peaksid sisaldama selgesõnalist, kogu panga suhtes kohaldatavat tegevusriski määratlust ning panga lähenemisviisi riski kindlaksmääramisel, hindamisel, järelvalvel ja juhtimisel/maandamisel.

23. EKP juhatus kiitis EKP tegevusriskide juhtimisraamistiku heaks 2007. aasta oktoobris²¹ ja seda kirjeldatakse kutsetegevuse käsiraamatus (Business Practice Handbook), mis on panga sisevõrgus kõigile töötajatele kättesaadav. Selles antakse ülevaade EKP tegevusriskide juhtimise määratlusest²², riskitaluvuse poliitikast, ülesannetest ja vastutusaladest, samuti riskide hindamis-, maandamis- ja aruandlus- ning järelvalvepõhimõtetest.

24. Tegevusriskide juhtimise põhimõtted sisaldavad selgesõnalist, kogu panga suhtes kohaldatavat tegevusriski määratlust ning panga lähenemisviisi riski hindamisel, järelvalvel ja juhtimisel/maandamisel. Kutsetegevuse

²¹ 2008. aastal otsustas juhatus EKP tegevusriskide juhtimisraamistiku EKPS tasandil vastuvõetud raamistikuga vastavusse viia.

²² Tegevusriski all mõistetakse finants-, tegevusalase või mainele avalduva negatiivse mõju riski, mis tuleneb asutusesisese juhtimise ja tööprotsesside puudustest või inimestest, süsteemidest või välistest sündmustest.

käsiraamatus ei kirjeldata aga panga lähenemisviisi riskide kindlaksmääramisel.

Organisatsiooniline ülesehitus ja vastutusala

25. *Tegevusharu juhtkond peaks vastutama poliitika, protsesside ja menetluste rakendamise eest, mis on vajalikud tegevusriski juhtimiseks kõigi panga oluliste tegevuste, protsesside ja süsteemide puhul. Samuti peaks pangas toimima tegevusriskide juhtimissüsteem koos kindlate vastutusvaldkondadega riskijuhtimisfunktsiooniga.*

26. EKP tegevusriskide juhtimise eest vastutab EKP juhatus. Tegevusriskide komitee tegeleb strateegiliste ja keskmise tähtajaga küsimustega, samuti asjakohaste lühiajaliste ja ajutiste küsimustega²³. Komiteesse kuulub üks juhatuse liige (esimees) ja seitse panga kõrgema juhtkonna liiget²⁴. Komiteel on volitused otsustada keskmise tasemega riski aktsepteerimise üle; kõrge tasemega riskide aktsepteerimise üle peab alati otsustama juhatus. Koosolekuid peetakse iga kahe kuu tagant, vajadusel sagedamini.

27. Kutsetegevuse käsiraamatu kohaselt vastutavad tegevusharud oma tegevusriskide juhtimise eest²⁵. Igas tegevusharus tuleb määrata (vähemalt) üks riskikoordinaator, kes toetab tegevusharu juhti tegevusriskide juhtimise küsimustes ja on selle valdkonna esmaseks kontaktisikuks. Tegevusharude juhid peavad ka tagama, et töötajad omandaksid ja säilitaksid vajaliku pädevuse, et tegevusriskide juhtimise eest vastutada ja neis küsimustes aru

²³ Komiteele on antud ülesanne edendada ja jälgida EKP tegevusriskide juhtimise arengut, elluviimist ja haldamist.

²⁴ Liikmed kuuluvad järgmiste peadirektooraatide kõrgemasse juhtkonda: turutehingud, infosüsteemid, haldus, personal, eelarve ja organisatsioon; kaks põhitegevuse tegevusharu, mis roteeruvad aasta kaupa, ning personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektori nõustaja.

²⁵ Konkreetset horisontaalset (mitut tegevusharu mõjutavat) riski põhjustav tegevusharu peaks soovutama ja/või rakendama asjakohaseid riskijuhtimismeetmeid, mida kasutatakse kogu EKPs.

anda. Tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsiooni ülesanne on tegevusriskide juhtimise raamistikku arendada ja säilitada ning tegevusharude tegevusriskide juhtimise lähenemisviise koordineerida.

28. Tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsiooni kaheksast töötajast oli auditi toimumise ajal ainult neli alalised töötajad. Ülejäänud viibisid lähetuses riiklikest keskpankadest või töötasid tähtajalise lepingu alusel kestusega kolmest kuust kuni kahe aastani. See tähendab suurt tööjõu voolavust, mis põhjustab talitluspidevuse vähenemist ühes olulises funktsioonis ja suurendab riski, et EKPs ei rakendata tegevusriskide juhtimise raamistikku asjakohaselt.

29. 2009. ja 2010. aastal läbiviidud personali küsitlused sisaldasid ka küsimust, mil määral on töötajad teadlikud tegevusriskide juhtimise raamistikust.

2009. aasta küsitlusele vastas ligikaudu 40 % osalenutest, et nad ei saa tegevusriskide juhtimise kohta piisavalt teavet; 56 % ei teadnud, kes on nende tegevusharus määratud riskikoordinaatoriks ja 45 % ei teadnud, kust leida sisevõrgus tegevusriskide juhtimise kohta teavet. 2010. aasta küsitlusele vastanutest ei teadnud 40 % endiselt, kust tegevusriskide juhtimise kohta teavet leida.

Seos strateegilise ja finantsplaneerimisega (aasta eelarvetsükliga)

30. *Riskijuhtimine peaks kuuluma EKP juhtimisstruktuuri, olles panga strateegilise, tegevuse ja finantsplaneerimise lahutamatu osa.*

31. EKP riskiprofiili koostamise oluline osa on tegevusriskide iga-aastane hindamine, mille viivad läbi tegevusharud ning tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsioon. Tegevusharud viisid 2009. aasta hindamise läbi juunist kuni augustini 2009 ning sellele järgnes riskikoordinaatoritega peetud koosolek. Aruanne valmis 2010. aasta jaanuaris.

32. Riskiprofiili tuleks arvesse võtta strateegilise planeerimise protsessis, mis omakorda on aluseks finantsplaneerimisele. Audit näitas aga, et tegevusriskide

iga-aastast hindamist ei lülitata EKP strateegilise ja finantsplaneerimise tsüklisse. Seetõttu on oht, et tegevusriskide juhtimine jääb isoleeritud protsessiks ning finantsplaan ei pruugi vahendeid asjakohasel viisil suunata strateegiliste eesmärkide saavutamiseks²⁶.

33. Hea tava näiteks on Bank of Canada, kus panga riskiprofiil moodustab lahutamatu osa panga üldisest strateegilise ja finantsplaneerimise tsüklist²⁷.

Tegevusriskide juhtimise protsess: riskide kindlaksmääramine, hindamine ja juhtimine, aruandlus, järelvalve ja järelkontroll.

Riskide kindlaksmääramine, hindamine ja juhtimine

34. *Kõik tegevusest, protsessidest ja süsteemidest tulenevad tegevusriskid tuleks kindlaks teha ja neid hinnata. Riske tuleks hinnata kehtestatud põhimõtete ja riskitaluvuse taseme taustal, et piisavate kuluarvutuste põhjal määratleda sobiv riskijuhtimise moodus. Asjakohast teavet tuleks pidevalt edastada kõrgemale juhtkonnale ja juhatusele, mis aitab kaasa tegevusriskide ennetavale juhtimisele.*

35. Tegevusriskide juhtimise raamistikku on ellu viidud peamiselt ülalt-alla hindamiste abil. Vastavalt EKP riskijuhtimispoliitikale peaksid tegevusharud süstemaatiliselt tegema ka tegevusharu protsesside alt-üles hindamisi ning tuvastatud riskid tuleks kinnitada²⁸.

²⁶ Järelduste põhjal, mis on esitatud artiklis „ERM at the Federal Reserve Bank of Richmond”, 2007, autorid Jack Dorminey ja Richard Mohn.

²⁷ Allikas: Bank of Canada veebileht „Medium-term plan 2010–2012” (www.bankofcanada.ca, seisuga 13. juuli 2011).

²⁸ Projektide (nt IT) suhtes kehtivad spetsiifilised menetlused, mida kirjeldatakse projektide korraldus- ja kontrollimenetluste juhises (Project Organisation and Control Procedures). Projektiriskidest antakse aru projektijuhtimiskomitee/uute ametiruumide projektide juhtimiskomitee kaudu. Spetsiifiliste projektidega seotud riskijuhtimine on käesoleva auditi ulatusest välja jäetud.

36. EKP on ülalt-alla hindamisi teinud 2008. ja 2009. aastal. Tegevusharude riskihindamise aluseks olid tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsiooni toodud näited mõningatest eelnevalt määratletud kõrge tasemega riskidest. Lõpparuanne sisaldas iga tegevusharu tegevuskava. Kutsetegevuse käsiraamatu kohaselt on tegevusharude ülesanne riskijuhtimisstrateegiate analüüsimine ja määratlemine ning võimalike lahenduste tasuvusanalüüsi tegemine.

37. Kõik tegevusharud olid 2009. aasta ülalt-alla hindamise raames määratlenud riskid ja nende juhtimise võimalused. 2009. aasta ülalt-alla hindamisaruanne sisaldas iga tegevusharu järelmeetmeid. Tasuvusanalüüsi tegemise kohta valimisse kuulunud tegevusharudes aga tõendid puudusid.

38. Mõne riski puhul kulus pärast selle kindlaksmääramist tegevusharu poolt kaua aega, enne kui tegevusriskide komitee/juhatus selle kinnitas. Näiteks kaks 2009. aasta juulis ja augustis tuvastatud riski ei olnud veel 2010. aasta detsembris kinnitatud. Tegevusriskide komitee koosolekutel läbivaadatud poolleiolevate järelmeetmete nimekiri näitab samuti, et mõne küsimuse lahendamine võttis aega üle aasta, mõnel juhul ka kuni kaks aastat.

39. Ainult kolme tegevusharu puhul valimisse kuulunud kuuest tegevusharust oli võimalik tuvastada töökavas spetsiaalselt tegevusriskide juhtimiseks eraldatud ressursse. Nendegi puhul oli aga tegevusriskide juhtimise toimingute kirjeldus üldsõnaline, mistõttu ei olnud võimalik kontrollida, kas 2009. aasta tegevusriskide juhtimise ülalt-alla hindamisaruandes loetletud meetmed kajastuvad tegevusharude töökavades.

EKP talitluspidevuse haldamine

40. Talitluspidevuse haldamine on tegevusriskide juhtimise oluline koostisosa. See nõuab situatsiooniplaneerimist ja saneerimiskavu halvimateks juhtudeks, et tagada keskse tähtsusega toimingute ja protsesside jätkumine kriisiolukorras.

41. Kontrollikoda uuris, kas:

- i) talitluspidevuse haldamise üldine raamistik on asjakohane ja kooskõlas parima tavaga;
- ii) keskse tähtsusega protsessid on asjakohaselt kindlaks määratud;
- iii) valitud tegevusharude talitluspidevuse kavades käsitletakse riske piisaval määral, et tagada keskse tähtsusega toimingute nõuetekohane jätkumine;
- iv) talitluspidevuse korraldusmeetmed on piisavalt läbi proovitud;
- v) personal oli talitluspidevuse korraldusmeetmetest teadlik ja läbinud vastava koolituse.

Talitluspidevuse haldamise raamistik

42. *Talitluspidevuse haldamine on üldine käsitusviis, mis hõlmab põhimõtteid, norme ja menetlusi tagamaks, et kindlaksmääratud toiminguid saab katkestuse korral kiiresti jätkata või taastada. Selle eesmärk on vähendada katkestuse tegevusalaseid, finantsalaseid, õiguslikke, mainega seotud ja muid olulisi tagajärgi²⁹*

43. Talitluspidevuse haldamise otstarve on tagada, et talitluspidevuse korraldusmeetmed ja lahendused vastaksid EKP eesmärkidele, kohustustele, põhikirjajärgsetele ülesannetele ja riskitaluvuse põhimõtetele³⁰.

44. Auditi käigus vaadati läbi talitluspidevuse haldamise raamistiku aluseks olevad põhidokumendid:

²⁹ „*High-level principles for business continuity*”, Baseli pangajärelevalve komitee, august 2006, punkt 9.

³⁰ „*Business Practice Handbook*”, 5. väljaanne, EKP, 24. september 2010.

- kutsetegevuse käsiraamatu 26. peatükk, kus esitatakse üldine raamistik, määratletakse edasised protsessid, saavutatavad väljundid, ülesanded ja vastutusalad;
- EKP talitluspidevuse kontrolli ja väljaõppe strateegia;
- talitluspidevuse kontrollikava;
- kriisiohjamise käsiraamat.

45. EKP on välja töötanud kriisiohjamise käsiraamatu, kus määratakse kindlaks ülesanded, vastutusalad ja protsessid kriisiolukorras ning antakse kriisiohjamismeeskonna kontaktandmed. Iga tegevusharu vastutab täielikult oma talitluspidevuse kava väljatöötamise eest. Kõrgetasemelise talitluspidevuse haldamise kava vorm ei näe aga ette üldist talitluspidevuse haldamise kava EKP tasemel ja seda pole ka koostatud.

46. EKP on loonud usaldusväärse raamistiku, mille abil anda juhiseid talitluspidevuse haldamise põhimõtete, protsesside ja vastutusalade kohta organisatsiooni siseselt. EKP detsentraliseeritud lähenemisviis tekitab aga ühtlasi ohu, et põhjaliku koordineerimise puudumisel ei pruugita talitluspidevuse haldamist rakendada kogu organisatsioonis ühtsel viisil.

Keskse tähtsusega protsesside kindlaksmääramine

47. *Tegevuse mõjuanalüüs on dünaamiline protsess, mille käigus selgitatakse välja keskse tähtsusega toimingud ja talitused, peamised sisemised ja välised sõltuvustegurid ja asjakohane riskitaluvuse tase. Selles hinnatakse riske ja panga tööd katkestada võivate erinevate stsenaariumide võimalikku mõju organisatsiooni tegevusele ja mainele³¹.*

³¹ „High-level principles for business continuity”, Baseli pangajärelevalve komitee, august 2006, punkt 10.

48. Viimane täielik tegevuse mõjuanalüüs tehti 2006. aastal³² ja selles määratleti EKP väljundid ja talitused, mis on panga peamiste toimingute jätkuvuse seisukohalt otsustava tähtsusega. Analüüsis keskenduti eelkõige järgmisele:

- otsustava tähtsusega protsesside kindlaksmääramine;
- tähtsaimate nõuete liigitamine;
- ühekordsete ja harvaesinevate protsesside käsitlemise juhised;
- täiendavate toetusnõuete kindlaksmääramine.

49. 2007. aastal ajakohastati tegevuse mõjuanalüüsi põhjalikult ning selle käigus tuvastati puudusi talitluspidevuses ja tollal kehtinud korraldusmeetmetes. Selle põhjal töötati välja strateegia, mis sisaldas võimalusi tuvastatud puudused lahendada või riskid ja kulud heaks kiita. Dokumendis esitati küll infotehnoloogia ja logistilise infrastruktuuri lahendustega seotud kulud, kuid mitte liigendatult, mistõttu ei olnud võimalik tuvastada eri riskitasemete mõju kuludele.

50. Tegevuse mõjuanalüüsi ajakohastati 2007. aastal tuvastatud puuduste lahendamise eesmärgil viimati 2010. aastal. Pärast finantskriisi ei ole täielikku tegevuse mõjuanalüüsi tehtud.

Talitluspidevuse kavad

Otsustava tähtsusega toimingud

51. *Talitluspidevuse kavades tuleks kindlaks määrata otsustava tähtsusega toimingud, tagamaks, et EKP on võimeline täitma oma põhikirjajärgseid*

³² „*ECB Business Impact Analyses*”, 2006. aasta ülevaade, personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraat, 16. jaanuar 2007.

kohustusi, nagu määratletud vastavas protokollis EKP põhikirja kohta³³. Talitluspidevuse kavad tuleks üles ehitada „halvimale stsenaariumile”, arvestades, et meetmete intensiivsust võib vähendada vastavalt tegelikule kriisile³⁴.

52. EKP on kehtestanud peamised võrdlusalused teatud riskide olulisuse määramiseks ja põhinevad EKP põhikirjajärgsetel kohustustel (vt **3. selgitus**).

3. selgitus – Olulisuse määramise peamised võrdlusalused

Põhikirjajärgsete kohustuste täitmine, sealhulgas:

- euroala rahapoliitika määratlemine ja rakendamine;
- välisvaluutatehingute sooritamine;
- euroala riikide ametlike välisvaluutareserveid hoidmine ja haldamine;
- maksesüsteemide tõrgeteta toimimisele kaasaaitamine.

Kindlaksmääratud protsessi katkemise mõju järgnevates aspektides:

- turu ebastabiilsus;
- usaldusväarsuse vähenemine, kuvandi/maine kahjustamine;
- EKP finantskahju;
- teiste institutsioonide finantskahju;
- võimalikud õiguslikud probleemid;
- muul viisil avalduv mõju.

Allikas: EKP tegevuse mõjuanalüüsi ülevaade 2006.

³³ Euroopa keskpankade süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja käsitleva protokoll (nr 4) artiklis 3 määratletakse EKP põhikirjajärgsed ülesanded.

³⁴ *Business Continuity Guideline: A Practical Approach for Emergency Preparedness, Crisis Management, and Disaster Recovery*, ASIS international; 2005; punkt 11.3.

53. Kontrollikoda järeldab pärast peamiste võrdlusaluste läbivaatamist ja kriisiolukorras jätkuva toimingute võimaliku taseme esialgset hindamist³⁵, et kavade väljatöötamise eesmärk oli tagada põhikirjajärgsete kohustuste täitmine. Talitluspidevuse kavade kontrollikoja poolse läbivaatamisel ilmes aga, et puudub plaan olulise inimressursside kao korvamiseks katastroofiolukorras³⁶. Ehkki protsesside eest vastutavad tegevusharud olid määranud talitluspidevuse tagamisega seotud töötajad ja nende asendajad, ei olnud ühelgi tegevusharul tagavaraplaani juhuks, kui suur osa töötajatest ei ole kättesaadavad.

Kõrgetasemelise talitluspidevuse kava vormi järgimine

54. Kõrgetasemelise talitluspidevuse kava vormi kohaselt peavad tegevusharude talitluspidevuse kavad sisaldama järgmist:

- organisatsioonilised aspektid³⁷;
- otsustava tähtsusega protsessid³⁸;
- vajadused³⁹;
- sidusrühmade nimekiri.

³⁵ Tegevuse mõjuanalüüsis vaadeldakse iga tegevusharu talitlusvõimet kuue katastroofistsenaariumi põhjal.

³⁶ Nagu ette nähtud dokumendis *High-level principles for business continuity*, Baseli pangajärelevalve komitee, august 2006, punkt 23.

³⁷ St kriisiolukorras otsuseid tegevad organid, talitluspidevuse meeskonna koosseis, asukoht ja suhted teiste meeskondadega.

³⁸ St protsessid, mis tegevuse mõjuanalüüsi osana kindlaks määrati ja heaks kiideti, ülesannete loetelu, kus on toodud konkreetse toimingud kõnealuste protsesside jätkuvuse tagamiseks.

³⁹ St IT-seadmed, kontoritarvikud, käsiraamatud.

Organisatsioon peab võrdlema kasu, mida ta saab otse meetmetest, mis on mõeldud vastupidavuse suurendamiseks tegevuse katkestuste korral, meetmete maksumusega⁴⁰.

55. EKP üldise kõrgetasemelise talitluspidevuse kava vormiga on ette antud tegevusharude talitluspidevuse kavade kohustuslik ülesehitus ja sisu. Sel kujul hõlmab vorm ainult tegevusharude talitluspidevuse kavade struktuuri.

56. Talitluspidevuse kavad koostatakse tegevusharu, osakonna või üksuse tasemel. Üldjuhul järgitakse kõrgetasemelise talitluspidevuse kava vormi kohustusliku sisu osas, kuid üksikasjade esitamises on suuri erinevusi. Tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse haldamise osakonna ülesandeks on küll tsentraalne koordineerimine, kuid talitluspidevuse kavade kvaliteet sõltub tegevusharus selle eest vastutavast isikust. Puudusid tõendid selle kohta, et tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsioon talitluspidevuse kavu piisavalt kontrolliks.

57. Üksikasjalikuks kontrollimiseks valitud viiest tegevusharust⁴¹ neli esitasid nõuetele vastava talitluspidevuse kava, millest kolmes käsitleti kõiki tegevuse mõjuanalüüsis määratletud otsustava tähtsusega protsesse.

58. Enamikul juhtudel puudusid dokumendid selle kohta, et valimisse langenud tegevusharudes oleks tehtud talitluspidevuse tagamise võimaluste kulutasuvusanalüüsi, mis oleks hõlmanud ka eri riskitasemete hindamist.

⁴⁰ *High-level principles for business continuity*, Baseli pangajärelevalve komitee, august 2006, punkt 13.

⁴¹ Infosüsteemide peadirektoraadi talitluspidevuse juhtimine toimib teistest eraldi. Sellele kohaldatakse vastavalt ISO 20000-le välisauditit, mistõttu on infosüsteemide peadirektoraadi talitluspidevuse kava kontrollikoja 2010. aasta auditi ulatusest välja jäetud.

Kavade läbiharjutamine

59. *Organisatsioonid peaksid oma talitluspidevuse kavad läbi harjutama, nende efektiivsust hindama ja sellele vastavalt talitluspidevuse haldamist ajakohastama*⁴². BS25999⁴³ kohaselt peab organisatsioon tagama, et selle talitluspidevuse haldamise kord on läbi proovitud ja üle vaadatud ning ajakohastatud.

60. Vaadati läbi järgmised dokumendid:

- talitluspidevuse läbiharjutuste strateegia⁴⁴;
- perioodi 2008–2010 läbiharjutuste kavad ja tähtajad;
- läbiharjutuste aruanded.

61. Läbiharjutuste strateegia keskendub talitluspidevuse kavadele ja infosüsteemide taasteplaanidele, mis on välja töötatud otsustava tähtsusega protsesside ülevaatamiseks vastavalt tegevuse mõjuanalüüsile. Läbiharjutuste raamistik sisaldab selget ülesannete jaotust, määrates kindlaks läbiharjutuste ulatuse, aruandlusnõuded, sageduse ja asjakohase keskmise tähtajaga läbiharjutuste kava. Lävivaatus näitas, et oli kehtestatud asjakohane, BS 25999 nõuetele vastav raamistik.

62. Läbiharjutuste põhjal võib öelda, et ehkki neis osales võtmetähtsusega personal ja neid tehti regulaarselt, ei mängitud nende käigus alati läbi olukordi, millesse EKP tegevuse tõsise katkemise korral satuks. 2009. ja 2010. aastaks

⁴² „*High-level principles for business continuity*”, Baseli pangajärelevalve komitee, august 2006, 6. põhimõte.

⁴³ Briti standardi talitluspidevuse kava tegevusjuhhis.

⁴⁴ „*ECB Business Continuity Testing and Training Strategy*”, tegevusriskide komitee, 4. märts 2008.

kavandatud läbiharjutused ei hõlmanud kõiki EKP väljatöötatud kriisistsenaariume ja kõiki kavandatud läbiharjutusi ei teostatud.

Väljaõpe ja teadlikkus

63. *Kriisiohjemeeskonnad peaksid läbima väljaõppe, mis käsitleks nende vastutusvaldkondi ja ülesandeid. Meeskondi tuleks koolitada vähemalt kord aastas ja uued liikmed peaksid läbima väljaõppe meeskonnaga liitumisel. Kõik töötajad peaksid läbima väljaõppe, et kriisiolukorras oma ülesandeid täita. Samuti tuleks neid teavitada talitluspidevuse kava põhiosadest⁴⁵.*

64. EKP koolitusstrateegia näeb ette, et kõik töötajad peaksid osalema talitluspidevuse kava alase teadlikkuse tõstmise programmis⁴⁶. Kontrolli osas näeb koolitusstrateegia ette koolitusprogrammi koostamist, kus esitatakse selle elluviimise üksikasjad.

65. 2010. aastal viidi läbi viis poolepäevast kriisiohjekooleid, et tutvustada EKP kriisiohje käsiraamatut. Üldiselt hindasid koolitusel osalejad nii käsiraamatu tutvustust kui koolitust positiivselt, kuid ühtlasi avaldati soovi käsiraamatu situatsioone läbi harjutada.

66. Auditiga leiti selgeid tõendeid, et talitluspidevuse eest vastutavatele töötajatele korraldati väljaõpet, katsetades talitluspidevuse kavasisid, kuid puudusid tõendid selle kohta, et oleks aktiivselt tegeletud muude töötajate teadlikkusega talitluspidevuse raamistikust ja protsessidest. Mitmes asutusesiseses viitedokumendis⁴⁷ märgitakse, et kavade läbiharjutamine on

⁴⁵ *Business Continuity Guideline: A Practical Approach for Emergency Preparedness, Crisis Management, and Disaster Recovery*, ASIS international; 2005; punkt 12.1.1

⁴⁶ „*ECB Business Continuity Testing and Training Strategy*”, tegevusriskide komitee, 4. märts 2008.

⁴⁷ „*Business continuity testing and training strategy*”, lk 15; „*Business Practice Handbook*”, 26.1; „*Business Continuity Framework*” (EKP siseveeb); „*Talitluspidevuse kava poliitikadokument*”.

töötajate väljaõppe seisukohast küll võtmetähtsusega, kuid välja tuleb töötada teadlikkuse tõstmise programm, mis hõlmab kõiki töötajaid. Sellist programmi praeguseks välja töötatud ei ole, kuna riskijuhtimisosakonna hinnangul on töötajate teadlikkus talitluspidevuse korraldusmeetmetest piisav. Asutusesisene küsitlus⁴⁸ näitas siiski, et üle 12 % (2009. aastal 20 %) vastanutest ei ole oma tegevusharu talitluspidevuse korraldusmeetmetega kursis ega tea, kust kriisilukorras käitumise kohta juhiseid leida.

Kas EKP juhtis oma finantsriske mõjusalt?

67. Finantsriskide juhtimine on protsess, mille abil käsitletakse finantsturgudest tingitud ebakindlust. Protsess hõlmab organisatsiooni finantsriskide hindamist ning selle prioriteetide ja poliitikaga kooskõlas olevate juhtimisstrateegiate väljatöötamist.

68. Kontrollikoda uuris, kas:

- investeeringute ja poliitikatoimingute üldine finantsriskide juhtimisraamistik on asjakohane ja kooskõlas parima tavaga;
- EKPs kasutuselolev finantsriskide juhtimise meetodika on asjakohane;
- EKP rakendab finantsriskide juhtimise meetodikat mõjusalt;
- finantsriskide juhtimise aruandlus on regulaarne ja usaldusväärne.

Investeeringute ja poliitikatoimingute finantsriskide juhtimisraamistik

69. *Raamistik peaks esitama finantsriski määratluse, mis kehtib kogu asutusele, ning kehtestama finantsriskide kindlaksmääramise, hindamise, jälgimise ja*

⁴⁸ Aruanne EKP 2010. ja 2009. aasta asutusesiseste kliendirahulolu küsitluste kohta.

*juhtimise/maandamise põhimõtted*⁴⁹. Pangal peab olema finantsriskide juhtimissüsteem, kus ülesanded on selgelt jaotatud.

70. EKP finantsriskide juhtimisraamistik on välja töötatud riskide juhtimiseks, mis tulenevad kahest EKP tegevusvaldkonnast: i) investeringud ja ii) laenuhingud. Investeringud on seotud kahe investeerimisportfelliga – välisvaluutareservid⁵⁰ (60 600 miljonit eurot seisuga 31. detsember 2010) ja omavahendid⁵¹ (13 300 miljonit eurot seisuga 31. detsember 2010). Laenuhingud on seotud rahapoliitiliste toimingutega⁵². EKP investeerimistegevus hõlmab EKP välisvaluutareservide haldamist⁵³, EKP omavahendite portfelli, pensionifondi haldamist ja kahe rahapoliitilisteks eesmärkideks ettenähtud portfelliga⁵⁴ seotud tegevust.

71. Riskijuhtimisosakonna ülesanne on hallata investeringute üldist riskijuhtimisraamistikku ning kontrollida, hinnata ja juhtida investeringutest tulenevaid riske. Osakond kontrollib heakskiidetud turu- ja krediidiriski juhtimispoliitika ning -protsesside järgimist. Kõrvalekalletest teavitatakse kokkulepitud korra kohaselt.

⁴⁹ Basel, ERM COSO (Enterprise Risk Management Committee of Sponsoring Organizations).

⁵⁰ Euroopa Keskpanga suunis, 20. juuni 2008, Euroopa Keskpanga välisvaluutareservi haldamise kohta riikide keskpankade poolt ja selle varaga seotud tehingute õigusdokumentide kohta (uuestisõnastamine) (EKB/2008/5) (2008/596/EÜ).

⁵¹ „OFM Guideline”, juuli 2010, „The ECB’s Own Funds Investment Guidelines”, september 2010.

⁵² Euroopa Keskpanga suunis, 26. september 2002, miinimumnõuete kohta Euroopa Keskpanga ja riikide keskpankade jaoks rahapoliitiliste toimingute teostamisel, EKP välisreservidega valuutatehingute teostamisel ning EKP välisvaluutareservide haldamisel (EKP/2002/6).

⁵³ Sealhulgas kullavarude haldamine.

⁵⁴ Tagatud võlakirjade ostu kava portfell ja väärtpaberituruprogrammi portfell.

72. Turutehingute peadirektoraat on tegevusharu, mis teostab EKP investeerimistehinguid. Samuti vastutab see eurosüsteemi portfelli halduse rakenduse⁵⁵ korrashoiu ja edasise arendamise eest. Turutehingute peadirektoraadi investeringute osakond valmistab ette investeringute komitee ettepanekud välisvaluutareserve portfelli taktikaliste piirmäärade ja EKP omavahendite portfelli haldamise kohta.

73. Finantsriskide juhtimise käsiraamatus⁵⁶, mis on investeringute finantsriskide juhtimise peamine dokument, antakse põhjalik ülevaade kõigist asjakohastest tegevuspõhimõtetest, protsessidest ja protseduuridest, eelkõige viidates dokumentidele, mille on heaks kiitnud EKP otsuseid tegev organ.

74. EKP investeringute ja poliitikatoimingute üldine raamistik ning finantsriskide juhtimispõhimõtted sisaldavad kogu panga suhtes kohaldatavat finantsriski määratlust ning lähenemisviisi finantsriski kindlaksmääramisel, hindamisel, järelvalvel ja juhtimisel/maandamisel.

Finantsriskide juhtimise metoodika

75. *Tuleks koostada asjakohased investeerimisjuhised, et kindlaks määrata riskivalmidus ja anda investeringute tegemiseks terviklikud suunised.*

76. Finantsriskide juhtimise käsiraamatus on määratletud järgmised elemendid:

- i) EKP riskitaluvus;
- ii) heakskiidetud vahendid ja toimingud;
- iii) nõuetele vastavad tehingupooled ja emitendid, piirmäärad;
- iv) strateegiline varade jaotus;

⁵⁵ Rakendus, mida kasutatakse EKP välisvaluutareserve ja omavahendite haldamiseks ning tulemusnäitajate koostamiseks.

⁵⁶ „Handbook of Financial Risk Management, Policies and procedures”, märts 2008.

- v) järelevalvet käsitlev aruandlus ja hindamine;
- vi) raamistiku ülevaatamine⁵⁷.

77. Välisvaluutareserveid investeerimise juhtimine on kolmetasandiline ning hõlmab strateegilist sihtväärtust, taktikalist sihtväärtust ja tegelikke portfelle. Strateegiline siht näitab pikaajalisi riski ja tulu eelistusi ja selle määrab nõukogu.

78. Omavahendite investeerimine põhineb kahel tasandil – strateegiline sihtväärtus ja tegelik portfell. Strateegilise sihtväärtuse määrab juhatus.

79. Kasum maksimeeritakse ja teostatakse strateegilise varade jaotuse abil⁵⁸, võttes seejuures arvesse kahjumi vältimise ning varade ümberpaigutamise piiranguid.

80. Nõuetele vastavate riikide, emitentide ja tehingupoolte nimekirja peab riskijuhtimisosakond. Ka tehingupooltele kehtivad piirmäärad määrab riskijuhtimisosakond juhatuse heakskiidetud metoodika põhjal. Välisvaluutareserveid haldamise puhul eraldatakse riikide keskpankadele piirmäärad vastavalt nõukogu heakskiidetud metoodikale. Kõiki piirmäärasid ajakohastatakse kord aastas. Kui nõuetele vastavuse ja piirmäärade hinnangud muutuvad, võetakse selle mõju kohe arvesse.

81. Strateegilise varade jaotusega seoses arvestatakse järgmisi kõrgetasemelisi poliitikanõudeid:

- i) reserveid hoidmise eesmärgid;
- ii) riski ja tulu eelistused;

⁵⁷ Punktide i) – v) regulaarne ülevaatamine vähemalt kord aastas juhatuse või nõukogu poolt.

⁵⁸ Selle otsustab välisvaluutareserveid haldamise puhul nõukogu ja omavahendite haldamise puhul juhatus riskijuhtimisosakonna ettepanekute põhjal.

- iii) mudeli koostamise loogika;
- iv) investeerimisperiood ja selle ülevaatamise sagedus;
- v) investeerimisahela strateegiline sihtväärtus ja taktikaliste tasandite ülesannete lahusus;
- vi) investeerimisotsuste aluseks oleva teabe sisu;
- vii) nõuetele vastavad investeeringud;
- viii) investeeringutele kehtestatud piirangud.

Investeeringu- ja riskiperiood on välisvaluutareservide puhul üks aasta ja omavahendite puhul viis aastat.

82. Kontrollikoja auditi käigus vaadati üle:

- riskivalmiduse ja riskistrateegia määratluse terviklikkus ja asjakohasus;
- investeerimisjuhised;
- investeeringute piirmahtude otsustusprotsess;
- riskijuhtimismeetmed ja nende järjepidevus: tururisk, krediidirisk, tehingupoole risk, likviidsusrisk ja investeerimise tegevusrisk.

83. Finantsriskide juhtimisraamistiku ülevaatamine näitas, et finantsriskide juhtimise meetodika võimaldab riskivalmiduse asjakohast kindlaksmääramist ja annab terviklikud suunised EKP investeeringute tegemiseks.

Finantsriskide juhtimise meetodika rakendamine

84. Eelmises osas kirjeldatud finantsriskide juhtimise meetodika tuleks efektiivselt ellu rakendada

85. Kontrollikoja auditi käigus vaadati üle:

- i) sihtarvude asjakohasuse hindamine, võttes arvesse portfelli riskiprofiili, sealhulgas vigade avastamise meetmeid, andmekvaliteeti, andmehaldust ning strateegiliste ja taktikaliste piirmäärade andmete turvalisust;
- ii) portfellide ja sihtarvude arvutamise ning ajakohastamise vahendid ja süsteem;
- iii) sihtarvude muudatuste haldamine.

86. Riskiväärtuse raamistiku ülevaatamisel võeti arvesse järgmisi aspekte:

- i) andmekvaliteedi ja andmehalduse analüüsid, turva- ja kontrolliandmete ülevaatamine;
- ii) mudelite koostamise tehnika ja eelduste ning mudelite põhikomponentide analüüsid;
- iii) mõistlikkuse hindamine, järelkontrolli tulemuste läbivaatamine, aruandluse analüüsid.

87. Kontroll näitas, et meetodikat rakendati asjakohaselt. Nn nelja-silma-põhimõtte rakendamist ei olnud siiski dokumenteeritud. Lisaks leiti strateegiliste ja taktikaliste sihtarvude ning riskiväärtuse arvutamiseks kasutatud mudelite, sealhulgas mudelite kehtivuse kinnitamise läbivaatamisel, et osa mudelite puhul:

- a) ei olnud viimasel ajal teostatud ega dokumenteeritud regulaarset järelkontrolli,
- b) ei olnud kasutatud mudelite kehtivust sõltumatult kinnitatud ega mudeleid hiljuti ajakohastatud,
- c) ei dokumenteeritud mudelite aluseks olevaid eeldusi alati piisavalt.

88. Sarnaste rahvusvaheliste organisatsioonide parimate tavade läbivaatamisel ilmnes, et Federal Reserve Bank of New York moodustas USA finantskriisist

ajendatult ning oma finantsriskide juhtimise võimekuse suurendamiseks rühma, mille ülesandeks on mudelite kehtivuse kinnitamine. Rühma põhiülesandeid kirjeldatakse **4. selgituses**.

4. selgitus – Mudelite kehtivuse kinnitamise rühm, Federal Reserve Bank of New York

Meeskonna põhiülesanded:

- nimekirja pidamine kõigist mudelitest, mida finantsriskide juhtimisel on kasutatud;
- mudelite dokumenteerimise ülevaatamine ja kinnitamine;
- üksikasjaliku dokumentatsiooni koostamine juhtudel, kus see on ebapiisavaks hinnatud;
- mudelite katsetamine.

Finantsriskide aruandluse asjakohasus

89. Tuleb kehtestada kord, mille alusel regulaarselt kontrollida riskiprofiile ja olulisi kahjuriske. Kasutusele tuleb võtta usaldusväärne järelevalve- ja aruandlussüsteem.

90. Heakskiidetud turu- ja krediidiriski juhtimise põhimõtete järgimist kontrollib riskijuhtimisosakond, mis vastutab ka kõrvalekalletest aru andmise eest kokkulepitud korra alusel. EKP riskijuhtimisosakond annab regulaarselt aru nii EKP välisvaluutareservide kui omavahendite portfelli riskist ja tulust ning tulemuslikkusest, samuti vastavatest strateegilistest ja taktikalistest sihtarvudest. Aru antakse kord päevas, nädalas, kuus, kvartalis ja aastas.

91. Audiitorite läbiviidud kontrolli ja intervjuude tulemused kinnitasid, et tulemuslikkuse aruandlus toimub regulaarselt ja see edastatakse

tegevjuhtkonnale õigeaegselt. Täheldati aga, et GIPS standardeid⁵⁹, mida peetakse parimaks tavaks, ei järgita EKP siseses tulemuslikkuse aruandluses täiel määral.

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

Kas EKP on kasutusele võtnud asjakohase ja tervikliku riskijuhtimisraamistiku?

92. EKP on kehtestanud tervikliku organisatsioonistruktuuri selgete rolli- ning ülesannete jaotustega. Finants- ja tegevusriskide juhtimine on EKPs aga selgelt üksteisest eraldatud, mis suurendab võimalust, et panka ohustavatest riskidest ei pruugi olla terviklikku ülevaadet. Juhatuse ja kahe riskijuhtimisfunktsiooni/osakonna vahel puudub eraldiseisev sõltumatu üksus, nagu riskijuht või riskijuhtimiskomitee.

93. EKP raamatupidamise aastaaruandes käsitletakse vaid lühidalt mõningaid riskijuhtimisteemasid, kuid ei anta ülevaadet organisatsiooni riskijuhtimisprotsessist, riskidest, mis organisatsiooni ohustavad, ega juhtkonna riskijuhtimise lähenemisviisist.

Soovitused

1. EKP peaks kaaluma hierarhiliselt sõltumatu, eraldiseisva riskijuhtimisfunktsiooni loomist. Seda funktsiooni võiks täita riskijuht või komisjon, mis keskenduks üksnes riskijuhtimisele ja tagaks tervikliku ülevaate panga riskidest.

⁵⁹ GIPS (Global Investment Performance Standards e üldised investeringute tulemuslikkuse standardid) on kogu valdkonnale kohaldatavate eetikapõhimõtete normeeritud kogum, mille koostaja ja haldaja on CFA Institute (Chartered Financial Analyst e Vannutatud Finantsanalüütikute Instituut). Standardid annavad suuniseid investeerimistulemuste arvutamise ja neist aru andmise kohta. Standardid põhinevad investeringute tulemuste täieliku avalikustamise ja õiglase kajastamise aluspõhimõtetel. Standardite järgimine on vabatahtlik.

2. EKP peaks raamatupidamise aastaaruannetes andma organisatsioonivälistele pooltele rohkem infot riskijuhtimismeetodite kohta, järgides parimaid tavasid, nagu IFRS 7.

Kas EKP juhtis oma tegevusriske mõjusalt?

94. EKP on loonud selge organisatsioonilise struktuuri ning asjakohased tegevusriskide juhtimise põhimõtted, milles kirjeldatakse panga lähenemisviisi riskide hindamisel, järelevalvel ja juhtimisel/maandamisel.

95. Ehkki 2008. ja 2009. aastal viidi läbi ülalt-alla hindamised ja koostati iga tegevusharu tegevuskava, puudusid tõendid tasuvusanalüüsi tegemise kohta.

96. On kehtestatud keskmiste ja suurte riskide maandamismeetmete aruandluse, järelevalve ja järelkontrolli süsteem, samuti järelkontrolli ajakava. Mõne riski puhul kulus aga väga kaua aega, enne kui tegevusriskide komitee/juhatus selle kinnitas. Planeerimis- ja tegevusriskide juhtimise tsüklid ei ole omavahel ühendatud. Ka ei olnud mõningate kontrollitud tegevusharude töökavas tegevusriskide juhtimise meetmed selgelt välja toodud.

97. EKP on välja töötanud põhjaliku kriisiohjamise käsiraamatu, kus määratakse kindlaks ülesanded, vastutusosalad ja protsessid kriisiolukorras ning tuuakse kriisiohjamismeeskonna kontaktandmed. Iga tegevusharu vastutab täielikult oma talitluspidevuse kava väljatöötamise eest.

98. EKP on loonud usaldusväärse raamistiku juhiste andmiseks talitluspidevuse haldamise põhimõtete, protsesside ja vastutusosalade kohta organisatsiooni siseselt. Siiski esinesid järgmised probleemid:

- a) 2007. aastal ajakohastati tegevuse mõjuanalüüsi põhjalikult ning analüüs viidi lõpule 2010. aastal, kuid pärast finantskriisi puhkemist ei ole täielikku tegevuse mõjuanalüüsi tehtud;

- b) puudub plaan olulise inimressursside kao korvamiseks katastroofiolukorras;
- c) kavandatud läbiharjutused ei hõlmanud täielikult kõiki EKP väljatöötatud kriisistsenaariume;
- d) kõiki 2009. ja 2010. aastaks kavandatud läbiharjutusi ei teostatud.

Soovitused

3. Tegevusriskide iga-aastane hindamine tuleks lülitada EKP strateegilise ja finantsplaneerimise tsüklisse ning iga tegevusharu aasta töökavasse.
4. Otsused keskmiste ja suurte tegevusriskide juhtimise meetmete kohta tuleks kiiresti vastu võtta.
5. EKP peaks jätkama oma talitluspidevuse kavade ja nende läbiharjutamise kava tõhustamist ning püüdma tagada kõigi kavandatud läbiharjutuste elluviimise.

Kas EKP juhtis oma finantsriske mõjusalt?

99. EKP investeringute ja poliitikoimingute üldine raamistik ning finantsriskide juhtimispõhimõtted on asjakohased. Finantsriskide juhtimisraamistiku ülevaatamine näitas, et kavandatud finantsriskide juhtimise meetodika on EKP investeringute ja poliitikoimingute haldamiseks usaldusväärne ja asjakohane. Meetodika praktilist rakendamist tuleb aga parandada, muu hulgas strateegiliste ja taktikaliste sihtarvude ning riskiväärtuse arvutamiseks kasutatavate mudelite puhul.

100. Riskijuhtimise sisearuanded annavad EKP kõrgemale juhtkonnale ja juhatusle finantsriskide juhtimise kohta täpset, asjakohast ja ülevaatlikku teavet. Tulemuslikkust käsitlev aruandlus toimub regulaarselt ja õigeaegselt, kuid seda ei ajakohastata süstemaatiliselt, et kajastada muudatusi GIPS standardites.

Soovitused

6. EKP peaks jätkuvalt tõhustama strateegiliste ja taktikaliste sihtarvude ning riskiväärtuse arvutamiseks kasutatavate mudelite ülevaatamist ja kehtivuse kinnitamist, mis hõlmab muu hulgas üksikasjaliku dokumentatsiooni koostamist juhtudel, kus see on ebapiisavaks hinnatud, mudelite katsetamist ja mudelite aluseks olevate eelduste regulaarset ülevaatamist.
7. GIPS standardite muudatused tuleks kord aastas üle vaadata ja kaaluda nende täiel määral rakendamist EKP tulemuslikkuse sisearuandluses.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Louis GALEA, võttis käesoleva aruande vastu 27. märtsi 2012. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

EUROOPA KESKPANGA VASTUS

Euroopa Kontrollikoja aruandele Euroopa Keskpanga juhtimise tulemuslikkuse auditi kohta 2010. eelarveaastal

Euroopa Keskpang (EKP) väljendab heameelt Euroopa Kontrollikoja aruande üle 2010. eelarveaasta kohta ning hindab kontrollikoja tähelepanekuid ja parandusettepanekuid. EKP võtab teadmiseks järgmised kontrollikoja märkused: i) EKP on loonud selge organisatsioonilise struktuuri ning asjakohased tegevusriskide juhtimise põhimõtted; ii) EKP investeringute ja poliitikatoimingute üldine raamistik ning finantsriskide juhtimis põhimõtted on asjakohased.

EKP võtab arvesse kontrollikoja tähelepanekuid ja parandusettepanekuid. Allpool on esitatud EKP märkused konkreetsete punktide ja seitsme soovitusena.

Punktid 9–13 ja punkt 92

Üldise riskijuhtimisraamistiku kirjeldusega seoses soovib EKP märkida järgmist.

Tegevusriskide juhtimisraamistik, sh tegevusriskide mõõtmine ja järelevalve EKPs kuulub personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraadi tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsiooni (ORM/BCM) pädevusse. Turutehingutega seotud finantsriskide juhtimise raamistik ning selliste tehingutega seotud riskide mõõtmine ja järelevalve kuuluvad riskihaldustalituse vastutusalasse. Selline korraldus on keskpankade ja sarnaste organisatsioonide puhul tavapärane. Seega ei tohiks eriotstarbelise funktsiooni ja talituse olemasolu tõlgendada finantsriskide ja tegevusriskide juhtimise lahutamisena, vaid pigem teadliku valikuna, et tagada riskide üldjuhtimisel ülesannete tõhus jaotus EKP juhatuse kollegiaalse vastutuse raames.

Pärast kontrollikoja auditit toimunud arengu kohta soovib EKP märkida järgmist:

- tegevusriskide juhtimise arengu edendamise ja järelevalve ning selle rakendamise ja käiguhoidmise eest vastutavat tegevusriskide komisjoni juhivad nüüdsest EKP asepresident;
- finantsriskide valdkonnas muudeti EKP endine riskihalduse osakond 2011. aasta juulis eraldiseisvaks riskihaldustalituseks, kes annab EKP juhatusele aru juhatuse sellise liikme kaudu, kes ei vastuta turutehingute peadirektoraadi eest. Selle muudatuse tingisid järgmised tegurid: i) finantsriskide juhtimise kasvav tähtsus keskpankades üldiselt ja eriti EKPs, ning ii) EKP nõukogu juhised kõigile eurosüsteemi keskpankadele, et turuoperatsioonide eest vastutavatele juhatuse liikmetele ja finantsriskide juhtimise eest vastutavatele juhatuse liikmetele tuleb eraldi aru anda.

Vt ka vastus 1. soovitusel.

Punktid 16, 17 ja 93

Riskijuhtimist käsitlev teave avaldatakse EKP aastaaruande mitmes peatükis ning samuti EKP finantsaruandes, mis põhineb arvestuspõhimõtetel, mida EKP nõukogu peab keskpanga tegevuse seisukohalt asjakohaseks. Neid põhimõtteid rakendavad eurosüsteemi operatsioonide puhul järjekindlalt kõik eurosüsteemi keskpangad ning need on rahvusvahelisel tasandil tunnustatud finantsaruandlusstandardid.

EKP õiguslikud nõuded finantsaruandluse kohta on sätestatud otsuses EKP raamatupidamise aastaaruannete kohta (EKP/2010/21). Kui mõnda konkreetset raamatupidamiskäsitlust ei ole otsuses EKP/2010/21 sätestatud ja EKP nõukogu ei ole otsustanud teisiti, järgib EKP hindamis põhimõtteid kooskõlas Euroopa Liidu poolt kasutusele võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS). Eespool nimetatud otsuse kohaselt koostab EKP ka finantsaruandeid, lähtudes EKP nõukogu hinnangust selle kohta, kui palju teavet on asjakohane avaldada. EKP ei pea täitma IFRS 7 poolt sätestatud avalikustamismõudeid.

Vt ka vastus 2. soovitusel.

Punkt 24

EKP soovib rõhutada, et panga sisevõrgus avaldatud teave tegevusriskide juhtimise kohta tagab juhtidele ja riskikoordinaatoritele kogu vajaliku teabe, sh teabe riskisündmuste ja nende peamiste põhjuste liigitamise kohta. Tegevusharudele antakse täiendavat infot riskide tuvastamise kohta igal aastal, kui ajakohastatakse pangäülest tegevusriskide hinnangut.

Punkt 28

Hiljuti kasvas tegevusriskide juhtimise ja talitluspidevuse funktsiooni alaliste töötajate arv viieni. EKP on seisukohal, et kõnealuse tegevusharu praegune struktuur võimaldab kasutada riikide keskpankade lähetuses olevate ekspertide kogemusi ega suurenda riski, et tegevusriskide juhtimise raamistikku ei rakendata asjakohaselt.

Punktid 29 ja 66

Teadlikkuse tõstmiseks tegevusriskide juhtimise raamistikust ja talitluspidevuse korraldusest parandab EKP asjakohase teabe esitamist oma sisevõrgus ning kutsub riskijuhtimise eest vastutavate meeskondade juhte tegema oma tegevusharu töötajatele korralisi ettekandeid.

Punktid 37, 58 ja 95

Kui tegevusriskide juhtimise põhimõtetest lähtudes on tasuvusanalüüsi teostamine põhjendatud juba võimalike riskijuhtimisstrateegiatega esialgsel määratlemisel, et tagada nende kulutõhusus, siis otsuste tegemisel konkreetsete riskijuhtimismeetmete kohta on see tingimata vajalik. EKPs tuleb tasuvusanalüüs teha kõigi projektide algatamisel.

Punktid 50 ja 98 (a)

EKPs tehakse tegevuse mõjuanalüüsi mitte korrapäraselt, vaid pigem vajadust mööda. Sellega tagatakse, et täiendavaid talitluspidevuse nõudeid, mis tulenevad näiteks muudatustest organisatsioonis või süsteemides ning uutest protsessidest või rakendustest, täidetakse õigeaegselt. Pärast täieliku mõjuanalüüsi tulemuste esitamist EKP juhatusel 2007. aastal on talitluspidevuse haldamise raamistikku mitu korda ajakohastatud, et võtta arvesse uusi talitluspidevusega seotud nõudeid.

Punktid 53 ja 98 (b)

EKP peab oma täieulatuslikku pandeemiaolukorras tegutsemise kava piisavaks, et korvata inimressursside olulist kadu. Lisaks on EKP-l alternatiivne tegevuskava, mis tagab kõige olulisemate protsesside toimimise ka äärmiselt ebatõenäolisel juhul, kui ükski EKP töötaja ei ole kättesaadav.

Punktid 62, 98 (c) ja 98 (d)

Praegusest finantskriisist tulenevalt on EKP tähtsaimad funktsioonid pidanud olema kättesaadavad peaaegu igal nädalavahetusel ning seetõttu on talitluspidevuse üldised läbiharjutused jäänud paratamatult piiratumaks ja harvemaks. Kui kriisiohjemeeskonnad viivad korrapäraselt läbi väga konkreetsete stsenaariumitega seotud harjutusi, siis EKP talitluspidevuse ja infotehnoloogia taastumisvõime üldiste läbiharjutuste puhul ollakse ettevaatlikumad, et mitte häirida käsilolevate ülesannete täitmist.

Vt ka vastus 5. soovitusel.

Punktid 91 ja 100

EKP ei ole kasutusele võtnud investeringute tulemuslikkuse üldiste standardite terviklikku raamistikku, sest see ei ole keskpanga tegevuse puhul täielikult kohaldatav.

Vt ka vastus 7. soovitusel.

1. soovitus

EKP hindab soovitusi riskijuhtimise täiendavaks tõhustamiseks ja ajakohaste keskpangandustavade juurutamiseks ning võtab neid alati arvesse. EKP praeguse riskijuhtimise struktuuriga soovitakse tagada, et ülesanded jagunevad tõhusalt ning EKP juhatus vastutab ühiselt riskide üldjuhtimise eest pangas.

2. soovitus

EKP täidab juba asjakohaseid õiguslikke nõudeid finantsaruandluse kohta, mis on sätestatud otsuses EKP/2010/21. EKP jälgib jätkuvalt IFRSi arengut, pidades eelkõige silmas nende asjakohasust EKP finantsaruandluse seisukohalt.

3. soovitus

EKP aktsepteerib soovitust. EKP tegevusharud on alati lülitanud riskimaandamismeetmed ja nendega seotud kulud oma aasta töökavadesse ja eelarvekavadesse, kuid hiljuti on EKP muutnud pangauileste protsesside ajastust, et tegevusriskide iga-aastane hindamine toimuks samal ajal strateegilise kavandamise ja eelarvete koostamisega.

4. soovitus

EKP aktsepteerib soovitust.

5. soovitus

EKP aktsepteerib soovitust. EKP kohustub jätkuvalt tõhustama oma talitluspidevuse kavasad ning püüab tagada, et kõigi asjakohaste väljundite ja protsesside läbiharjutamine toimub õigeaegselt. Samal ajal võetakse kavandatud läbiharjutuste kiireloomulisuse hindamisel arvesse vajadust minimeerida riske ülesannete täitmisel, seda eelkõige praegusel finantskriisi lahendamise seisukohalt otsustaval ajal.

6. soovitus

EKP aktsepteerib soovitust ning kohustub jätkuvalt üle vaatama, katsetama ja täielikult dokumenteerima oma varade jaotamise mudeleid ja riskimudeleid, et saavutada kõrgeimad võimalikud standardid.

7. soovitus

EKP jälgib jätkuvalt investeringute tulemuslikkuse üldiste standardite (GIPS) arengut, pidades eelkõige silmas nende asjakohasust EKP investeringute tulemuslikkuse sisearuandluse seisukohalt.